

PATVIRTINTA

Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos
direktoriaus 2025 m. balandžio 7 d.
įsakymu Nr. V-185

BIRŽŲ KAŠTONŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo mokykloje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymo komandos narių funkcijas, darbo organizavimą, tarpinstitucinį bendradarbiavimą krizių valdymo Biržų Kaštonų pagrindinėje mokykloje (toliau – Mokykla) metu.

2. Krizių valdymo tikslas – pasirengti konstruktyviai ir koordinuotai reaguoti, kad įvykus krizei mokyklos bendruomenės nariams būtų užtikrinta reikalinga pagalba.

3. Krizių valdymą mokykloje organizuoja, koordinuoja ir vykdo mokyklos krizių valdymo komanda.

4. Šiame tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, sutrikimas ir kt.;

4.2. **krizė mokykloje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas, gaisras, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas, infekcinės ligos protrūkis ir kt.;

4.3. **krizės valdymas mokykloje** – veiksmai, kuriuos atlieka mokyklos krizių valdymo komanda, pasitelkus VGK, esant būtinybei psichologinės pagalbos teikėją, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikdama bendruomenei veiksmingą pagalbą.

4.4. **krizių valdymo komanda mokykloje** – nuolat veikianti, krizių valdymą mokykloje vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

4.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO MOKYKLOJE ORGANIZAVIMAS

5. Mokyklos krizių valdymo komandos sudėtį tvirtina mokyklos direktorius.

6. Mokyklos krizių valdymo komandą sudaro 5–7 nariai. Mokyklos krizių valdymo komandai vadovauja mokyklos direktorius arba direktoriaus pavaduotojas ugdymui. Mokyklos krizių valdymo komandą sudaro mokyklos komandos vadovas, narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, narys, atsakingas už komunikaciją, narys, atsakingas už saugumą, ir

narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą. Mokyklos krizių valdymo komandos vadovo, nario, atsakingo už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą, ir nario, atsakingo už vidinę komunikaciją, funkcijas turi atlikti skirtingi asmenys.

7. Mokyklos krizių valdymo komandos paskirtis – įvykus krizei mokykloje (toliau –Krizė) atkurti įprastą mokyklos bendruomenės veiklą, užtikrinti krizės paveiktiems mokyklos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą ir informuoti apie įvykį.

8. Mokyklos krizių valdymo komandos nariais skiriami krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo, savižudybės ir savižalos rizikos atpažinimo įgūdžių turintys mokyklos administracijos darbuotojai, mokytojai, ir švietimo pagalbos mokiniui specialistai (socialinis pedagogas, psichologo asistentė, visuomenės sveikatos priežiūros specialistė). Mokyklos krizių valdymo komandos nariai gali būti ir VGK nariais.

9. Mokyklos krizių valdymo komanda krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

9.1. parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą, kuriame numato krizės valdymo veiksmus (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas) (1 priedas);

9.2. įvykus krizei, konsultuojasi su Biržų rajono savivaldybės institucija ir psichologinės pagalbos teikėju (-ais), peržiūri preliminarų krizės valdymo veiksmų planą pritaikydami jį esamai krizės situacijai ir įvertindami mokyklos turimus vidinius psichologinei pagalbai teikti reikalingus resursus; esant būtinybei, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją(-us), reguliariai aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

9.2.1. koreguoti krizės valdymo veiksmų planą;

9.2.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

10. Mokyklos krizių valdymo komandos narių funkcijos:

10.1. **mokyklos krizių valdymo komandos vadovas:**

10.1.1. numato, kad, nesant kurio nors komandos nario, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas mokyklos darbuotojas;

10.1.2. vadovauja mokyklos krizių valdymo komandos darbui;

10.1.3. pagal poreikį inicijuoja mokyklos krizių valdymo komandos posėdžius krizės valdymo klausimais: komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, narių dalyvavimo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, dalinimosi patirtimi, organizaciniais klausimais ir kt.;

10.1.4. užtikrina, kad mokyklos krizių valdymo komandos nariai įgytų krizės valdymo kompetencijų;

10.1.5. įvykus krizei, nedelsdamas informuoja Biržų rajono savivaldybę, prireikus – kitas institucijas;

10.1.6. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir (ar) policija, patikslina krizės faktus, aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę bus pateikta mokyklos bendruomenei (administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.1.7. esant epideminei situacijai, nedelsiant koreguoja ugdymo procesą, sudaro galimybę dirbti nuotoliniu būdu, sudaro sąlygas saviizoliacijai, visiems galimai kontaktavusiems su sergančiu asmeniu, organizuoja patalpų dezinfekciją;

10.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę mokyklos krizių valdymo komandą;

10.1.9. informuoja administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę;

10.1.10. mokinio ir (ar) darbuotojo mirties atveju, pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kt.; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems;

10.1.11. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Biržų rajono savivaldybę;

10.2. narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir (ar) teikimą:

10.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją mokykloje (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, bendrą bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir mokyklos vidinius resursus, reikalingus psichologinės pagalbos teikimui;

10.2.2. bendradarbiaudamas su Biržų rajono savivaldybės institucija organizuoja psichologinės pagalbos mokyklos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

10.2.3. labiausiai krizės paveiktiems bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir (ar) teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir (ar) teikia psichologinę pagalbą mokyklos bendruomenės nariams (rengia pokalbius, konsultuoja individualiai ar grupėmis);

10.3. narys, atsakingas už komunikaciją:

10.3.1. reguliariai atnaujinama mokyklos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą komandos nariams ir bendruomenei;

10.3.2. bendradarbiaudamas su psichologinės pagalbos teikėju (-ais) ar Biržų rajono savivaldybės institucija parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas mokyklos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją mokyklos krizių valdymo komandos vadovui;

10.3.3. konsultuoja mokyklos krizių valdymo komandos vadovą, kitus narius ir mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

10.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

10.4. narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

10.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme mokyklos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių bendruomenės narių saugumą, ir informuoja mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia policiją ir (ar) priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

10.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą;

10.5. narys, atsakingas už pirmos pagalbos organizavimą:

10.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei mokyklos bendruomenės narių sveikatai ir (ar) gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus mokyklos bendruomenės narius, inicijuoja pirmos pagalbos teikimą ir informuoja mokyklos komandos vadovą ar jo pavaduotoją, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

9.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai pagalbai suteikti;

9.5.3. numato vietą (-as) mokykloje, kur galėtų būti teikiama pirmoji pagalba;

9.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

10. Mokyklos krizių valdymo komanda įvykus krizei numato preliminarų veiksmų planą:

10.1. nedelsiant po įvykio:

10.1.1. sukviečia mokyklos komandą pakartotinam kiekvieno funkcijų ir atsakomybės priminimui:

10.1.1.1. prieš prasidedant pamokoms, sukviečia mokytojų pasitarimą, kurio metu instruktuoja mokytojus apie tai, kaip reikėtų pateikti informaciją mokiniams;

- 10.1.1.2. pateikia rekomendacijas, kaip padėti vaikams reikšti emocijas ir reaguoti į įvykį;
- 10.1.1.3. suteikia informaciją apie tai, kur ir kaip bus teikiama pagalba;
- 10.1.1.4. suteikia neatidėliotiną pagalbą tiems, kuriems jos labiausiai reikia;
- 10.1.1.5. pirmosios dienos pabaigoje aptaria pagrindinius dienos įvykius, numato svarbiausius kitos dienos veiksmus;
- 10.1.1.6 komandos narių funkcijos ir kontaktai pateikti 2 priede.
- 10.2. **kitą dieną:**
 - 10.2.1. organizuoja tolesnį pagalbos teikimą mokyklos bendruomenės nariams;
 - 10.2.2. vykdo šviečiamąją veiklą, slopina gandus;
 - 10.2.3. aptaria tėvų informavimą ir prevencinio švietimo klausimus;
 - 10.2.4. dienos pabaigoje aptaria pagrindinius įvykius, numato tolesnius veiksmus;
- 10.3. **vėlesnėmis pirmosios savaitės dienomis:**
 - 10.3.1. organizuoja trumpus esamos situacijos aptarimus;
 - 10.3.2. tęsia numatytų pagalbos priemonių įgyvendinimą;
- 10.4. mokyklos krizių valdymo komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, mokykloje krizės valdymo veikla nutraukiama;
- 10.5. mokyklos krizių valdymo komanda, įgyvendinusi krizės valdymo plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo mokykloje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus bei koreguoja krizės valdymo mokykloje veiksmų planą.
- 11. Visi pagalbą krizinėje situacijoje mokyklai teikę specialistai turi laikytis konfidencialumo, gauti ir teikti informaciją tiek, kiek būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas ir nepažeidžiant vaiko teisių ir teisėtų interesų.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla

(data)

1. Mokyklos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę mokykloje, nedelsdamas informuoja mokyklos krizių valdymo komandos vadovą.....

.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

Jam nesant, jo įgaliotą atstovą

.....

(vardas, pavardė, kontaktinis telefono Nr.).

2. Mokyklos krizių valdymo komandos vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir (ar) policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta mokyklos bendruomenei.

3. Mokyklos komandos vadovas nedelsdamas sušaukia komandos posėdį. Mokyklos komandos narių vardai, pavardės, telefono nr., funkcijos krizės valdymo metu:

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

6.....

7.....

4. Mokyklos komandos vadovas informuoja apie krizę Biržų rajono savivaldybės instituciją.

Įstaigos pavadinimas.....

Kontaktinio asmens vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas:.....

.....

5. Mokyklos krizių valdymo komanda posėdžio metu aptaria šiuos klausimus (priklausomai nuo konkrečios krizės situacijos posėdžio darbotvarkė gali būti papildyta įtraukiant kitus aktualius klausimus arba sutrumpinta, jei kai kurie klausimai neaktualūs konkrečios krizės situacijoje):

5.1. įvertina krizės paveiktų asmenų grupes (kurie bendruomenės nariai gali būti labiausiai paveikti);

Labiausiai krizės paveiktos asmenų grupės:

.....

5.2. įvertina turimus psichologinės pagalbos mokykloje resursus, jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir informuoja Biržų rajono savivaldybės instituciją;

Psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) vardas, pavardė, telefono nr., el. paštas:

.....

5.3. sutaria, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms bendruomenės grupėms (mokiniams, tėvams (globėjams, rūpintojams), darbuotojams, žiniasklaidai). Taip pat sutaria, kas, kada ir kokia forma pateiks parengtą informacinį tekstą;

5.4. esant būtinybei sprendžia apie papildomų civilinės saugos ir (ar) greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir (ar) priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

5.5. svarsto būtinybę informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

5.6. mirties atveju aptaria dalyvavimą laidotuviuose (visi gimnazijos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuviuose dalyvauja tik norintys bendruomenės nariai);

5.7. atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis posėdžio metu priimtais sprendimais, rekomenduotinai konsultuojantis su Biržų rajono savivaldybės institucija, tikslina preliminarų krizės valdymo veiksmų planą;

5.8. numato kito mokyklos krizių valdymo komandos posėdžio vietą ir laiką.

6. Apie krizę informuojama mokyklos bendruomenė.

7. Labiausiai nukentėjusiems asmenims teikiama psichologinė ir (ar) kita pagalba.

8. Pasirūpinama, kad visiems bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.

9. Mokinio ar kito bendruomenės nario mirties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais. Mokyklos krizių valdymo komanda reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.

Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos
Krizių valdymo tvarkos aprašo
2 priedas

MOKYKLOS KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS KONTAKTŲ SĄRAŠAS

Nr.	Pareigos	Vardas, pavardė	Telefono nr. ir (ar) el. paštas
1.	Mokyklos komandos vadovas	Dainius Žukauskas	+370 697 55 942
2.	Psichologinės pagalbos organizavimas ir teikimas	Marytė Valančienė	+370 698 79572
3.	Komunikacija su žiniasklaida	Dainius Žukauskas	+370 697 55 942
4.	Komunikacija su mokyklos bendruomene	Vilma Simėnienė	+370 686 23792
5.	Saugumo priežiūra ir komunikacija su policija ir saugos tarnyba	Dainius Žukauskas	+370 697 55 942
6.	Pirmosios medicininės pagalbos organizavimas	Vytautė Jurgelevičienė	+370 676 12375
7.	Mokyklos komandos vadovą, esant reikalui, pavaduoja:	Eglė Gintautaitė Rūta Bėliakaitė Antanas Sakalauskas	+370 656 49098 +370 616 25708 +370 615 59442